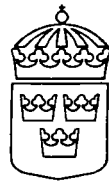

Finansutskottets betänkande

1989/90:FiU44

Statsbudgetens inkomster för budgetåret

1990/91

1989/90
FiU44

Propositionen

I *bilaga 1* till *proposition 1989/90:150* (kompletteringspropositionen) har regeringen föreslagit riksdagen att

3. godkänna beräkningen av statsbudgetens inkomster för budgetåret 1990/91 i enlighet med en vid propositionen fogad specifikation.

Utskottet

I det reviderade budgetförslaget beräknas statsinkomsterna för 1990/91 uppgå till 424,4 miljarder kronor. Det innebär att inkomsterna beräknas bli 16,5 miljarder kronor större än vad som angavs i budgetpropositionen. I beräkningen motvägs en sänkning av inkomstskatterna av en ökning av inkomsterna från mervärdeskatt, energiskatter, sociala avgifter samt från skatt på sprit och tobak.

Av kompletteringspropositionen framgår att det får ankomma på riksdagens finansutskott att göra justeringar för sådana förändringar som inte har kunnat beaktas i propositionen. Skatteutskottet har i två betänkanden (1989/90:SkU30 och 1989/90:SkU31) föreslagit vissa förändringar med anledning av propositionerna 1989/90:110 om reformerad inkomst- och företagsbeskattning resp. 1989/90:111 om reformerad mervärdeskatt. Vidare har finansutskottet i betänkande 1989/90:FiU40 föreslagit att investeringsskatten i Göteborgsregionen slopas den 1 oktober 1990. Finansutskottet bedömer att effekterna på statsinkomsterna av dessa förändringar är marginella i förhållande till bedömningen av inkomsterna i kompletteringspropositionen.

Statsbudgetens inkomster under budgetåret 1990/91 beräknas därmed till 424 405 milj.kr. En specifikation av statsbudgetens inkomster återfinns i en bilaga till finansutskottets betänkande 1989/90:FiU46 om statsbudgeten.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:150 bilaga 1 mom. 3 godkänner vad utskottet anfört om beräkningen av statsbudgetens inkomster för budgetåret 1990/91.

Utskottet hemställer att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 13 juni 1990

På finansutskottets vägnar

Anne Wibble

Närvarande: Anne Wibble (fp), Roland Sundgren (s), Lars Tobisson (m), Arne Andersson i Gamleby (s), Gunnar Björk (c), Per Olof Håkansson (s), Rune Rydén (m), Iris Mårtensson (s), Lisbet Calner (s), Arne Kjörnsberg (s), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ivar Franzén (c), Lars-Ove Hagberg (v), Carl Frick (mp), Marianne Carlström (s) och Sonia Karlsson (s).

Särskilt yttrande

Beräkningen av statsbudgetens inkomster

Lars Tobisson, Rune Rydén och Filip Fridolfsson (alla m) anför:

Regeringen redovisar i den reviderade finansplanen ett budgetalternativ som i det närmaste är i balans.

Under senare år har det beräknade budgetsaldot successivt förbättrats under loppet av ett budgetår för att till slut resultera i ett betydande överskott. I 1988 års budgetproposition beräknades att statsbudgetens saldo under budgetåret 1988/89 skulle sluta i ett underskott på 12 miljarder kronor — det blev ett överskott på 18 miljarder kronor. Även beräkningen av 1989/90 års budgetsaldo har genomgått en liknande utveckling: från balans i förra årets budgetproposition till ett överskott på drygt 18 miljarder kronor i den budgetproposition som lades fram tidigare i år.

Det är därför överraskande att regeringen nu har räknat ner det förväntade överskottet för innevarande budgetår till drygt 15 miljarder kronor samtidigt som nästa budgetårs saldo alltså sägs vara i balans. Utan närmare förklaring uppges att statsinkomsterna väntas bli lägre än vad man tidigare räknat med. Denna motivering framstår som märklig med hänsyn till att löneutvecklingen hela tiden överträffat uppställda antaganden. Justeringen torde för nästa budgetår dock förklaras av att regeringen bygger sina kalkyler på att den samlade

lönsumman skall stiga med endast 3 %. Ett sådant antagande är inte bara orealistiskt utan också grovt vilseledande. En så kraftig neddragning av löneutvecklingstakten mellan två år saknar allt stöd av erfarenheten. Den ter sig än mer anmärkningsvärd mot bakgrund av att man sedan budgetpropositionens kalkyler har justerat ned nivån med 1,5 procentenheter. Det är svårt att frigöra sig från misstanken att den företagna nedrevideringen är ett försök att i någon mån dölja den överbeskattning som för närvarande pågår.

Det finns med hänsyn till det anförda skäl att räkna med att det slutliga budgetutfallet under 1990/91 kommer att utvisa ett betydande överskott.

Ett annat inslag i regeringens strävan att dölja överbeskattningen är den allt vanligare metoden att föra vissa statsinkomster direkt till riksgäldskontoret för amortering av statsskulden eller till någon fond. Så var fallet med engångsskatten på pensionssparandet, och samma förfaringssätt har använts beträffande arbetsmiljöavgiften och tvångssparandet. I kompletteringspropositionen förklaras nu att de inkomster som inflyter som en följd av avskattningen av företagets reserver enligt skatteomläggningen likaledes skall läggas utanför budgeten. En vägledande princip bör vara att alla skatter som riksdagen beslutar om skall redovisas som inkomster på statsbudgeten. Att inkomsterna är tillfälliga saknar betydelse i sammanhanget. Regeringen har för övrigt valt att redovisa den *tillfälliga* momshöjningen över statsbudgeten.

